UUTISET

Vuotuisen rapusaaliin arvo on noussut lähes 12 miljoonaan euroon. Ammattiravustus on lisääntynyt, kun taas saksiniekkojen viljely vähentynyt. **RAPUSTRATEGIA**

PEKKA FALI

KARI SALONEN

MTK:n toimihenkilöt tivasivat ympäristöministeriltä, miksi lannanlevityksen aikarajaa ei pidennetty, jotta tilat olisivat päässeet tyhjentämään tulvivia lantasäiliöitään. Niinistön mukaan ympäristöministeriö ei voi joustaa aikarajasta vesistöjen suojelun takia.

Niinistö ei syytä viljelijöitä ravinnepäästöistä

Ympäristöministeri Ville Niinistö ei syytä viljelijöitä ravinne- ja ilmastopäästöistä. Hän toivoo, että ratkaisuja ongelmiin etsitään yhteistyössä ja, että ruuantuotanto lisääntyy Suomessa.

Ympäristöministeri **Ville Niinistö** (vihr.) piipahti keskiviikkona Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton toimihenkilöpäivillä. Viljelijöiden edustajat pääsivät grillaamaan ministeriä hyvässä hengessä.

MTK:n ympäristöjohtaja **Liisa Pietola** pyysi Niinistöltä, että ympäristöhallinto luottaisi viljelijöiden ammattitaitoon ja haluun suojella maan tuottokykyä sekä ympäristöä. On kaikkien yhteinen etu, että ravinteet pysyvät pellossa.

”Kaipaamme kannustusta ja luottamusta emmekä liikaa säädöksiä. Odotamme, että ympäristöhallinto sallisi lisää omavalvontaa ja keventäisi byrokratiaa”, Pietola vinkkasi Niinistölle.

Lietelannalle ei ratkaisua

Moni toimihenkilö viittasi puheenvuorossaan siihen, että maaseutuelinkeinoja kuormitetaan turhilta tuntuvilla säädöksillä. Suurilla kustannuksilla saadaan aikaan ympäristön kannalta mitätön hyöty.

Tästä esimerkiksi nostettiin lannanlevityskielto. Jos ministeriö olisi joustanut lannanlevitysajan pidentämisessä edes hieman, monen tilan lietelantasäiliöt eivät pursuaisi nyt yli äyräiden.

Niinistö ei osannut sanoa, mitä lannalle pitäisi tehdä. Hän mainitsi säilytyskapasiteetin lisäämisen ja siirtymisen lannan hyötykäyttöön esimerkiksi biokaasuvoimaloissa. Sen sijaan tähän hetkeen tepsiviä neuvoja ei tullut.

Ministeri pyysi ymmärrystä sille, ettei ympäristöministeriö voi suostua lannanlevitykseen talvisissa oloissa, jolloin sonta valuisi pelloilta suoraan vesistöihin.

Eroon turhasta vastakkainasettelusta

Niinistö vakuutti, ettei ympäristöhallinto syytä viljelijöitä ravinnepäästöistä. On hyväksyttävä, että viljely kuormittaa vesistöjä joka tapauksessa, eikä kaikkia päästöjä voida poistaa. Niitä voidaan kuitenkin yrittää vähentää yhteistuumin.

Niinistön mielestä on ikävää, jos hallinnon ja viljelijöiden välille on syntynyt vastakkainasettelua. Osin Niinistö syyttää siitä median tapaa kärjistää asioita.

Ministeri myös sutkautti, että ympäristöministeriössä ollaan joissain asioissa enemmän viljelijän puolella kuin maa- ja metsätalousministeriössä (MMM), jossa ei tohdita luopua raskaasta byrokratiasta.

Niinistö esimerkiksi kokeilisi Australiassa ja Yhdysvalloissa harjoitettua tarjouskilpailua, mutta idealle ei ole tullut vastakaikua MMM:stä.

Sekä ministeri että kokousväki totesivat yksimielisesti, että ruuantuotantoa kannattaa Suomessa lisätä ja kehittää vientiä.

On tärkeää, että ympäristöhallinto ja viljelijät kehittävät yhdessä keinoja ruuan tuottamiseksi ympäristöä varjellen.

KATJA KOLJONEN

POIMINTOJA

Niinistön vastauksia MTK:lle

Ympäristötukeen on saatava maatilojen kannattavuutta ja ympäristön tilaa tehokkaasti parantava keinovalikoima, joka on helposti viljelijöiden käytettävissä.

Ympäristöluvitukseen sisällytettävä luonnonarvokäsite ei koske maatalousyrittäjiä, koska kukaan tuskin rakentaa kilometrien laajuisia eläinsuojia luonnontilaiseen ympäristöön. Selvityksen alla on, voitaisiinko yhä suurempi osa eläinsuojista siirtää kevennettyyn lupamenettelyyn.

Metsätalous kuormittaa vesistöjä etenkin Itä-Suomessa. Kaikkien kunnostusojitusten pitäisi sisältää kattavat suunnitelmat suoja-alueista ja kosteikoista.

Etelä-Suomen metsiin kaivataan runsaammin käsittelyvaihtoehtoja. Jatkuva kasvatus voisi sopia osalle metsänomistajista.

Turvetuotanto on 20 vuoden päästä kannattamatonta, koska päästövähennystavoitteet kiristyvät.

Natura-verkoston suojelualueita toteutettaessa varmistetaan, että jokaiselle metsästysseuralle jää mahdollisuudet metsästää.

Kotimaisella ravulla edellytykset tähtituotteeksi

Suomen rapukannat ja raputalous halutaan pitää elinvoimaisina. Keinot siihen on linjattu vuoteen 2022 asti. Ehdotus kansalliseksi rapustrategiaksi luovutettiin maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskiselle** (kok.) keskiviikkona Helsingissä.

Suurin ongelma asiantuntijoista koostuneen työryhmän mielestä on rapuruton vuoksi pienentynyt jokirapukanta. On tärkeää määritellä suoja-alueet, jonne rapuruttoa kantavaa täplärapua ei saa istuttaa. Paikallinen neuvonta on ensisijaista rapuruton torjunnassa.

Tietyissä vesistöissä täplärapu kotiuttamista voidaan jatkaa, sillä lajista on muodostunut tärkeä sekä kaupallisen että vapaa-ajan ravustuksen kannalta.

Saaliin arvo 12 miljoonaa euroa

Suurimman osan ravuista pyytävät vapaa-ajan ravustajat. Heitä arvioidaan olevan noin 100 000. Suurin osa saaliista on täplärapua. Sen runsastumisen seurauksena rapujen kokonaistuotanto on yli kaksinkertaistunut 2000-luvun alusta.

Rapusaalis

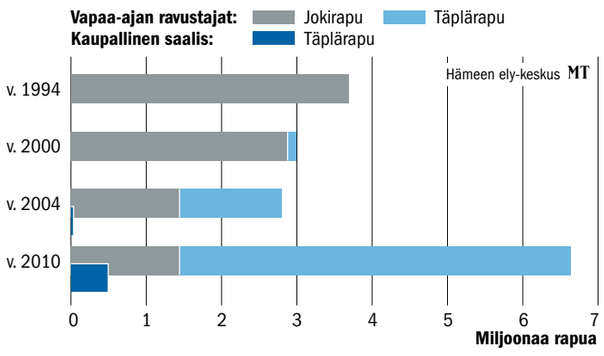

Nykyään rapuja saadaan vesistöistämme noin 7 miljoonaa kappaletta. Niistä 1,5 miljoonaa on jokirapuja.

Kalastajat raportoivat, että heille maksettiin vuonna 2010 ravuista 0,9 euroa kappaleelta. Kaupassa täplärapu on maksanut noin 1,44 euroa, kun taas yksittäisestä jokiravusta on saanut maksaa 2,8 euroa.

Hintojen perusteella rapusaaliin arvo kohoaa lähes 12 miljoonaan euroon vuodessa. Se ylittää useimpien sisävesistämme saatavien kalalajien arvon.

Rapuja viljelee enää muutama

Ammattikalastajien rapusaalis on kasvanut viime vuosina. Vuonna 2010 sisävesikalastajista lähes kolmannes ilmoitti pyytävänsä myös rapuja.

Sen sijaan rapujen viljely on vähentynyt niin, että alalla toimii enää muutamia yrittäjiä.

Työryhmän mielestä kaupallista ravustusta, ravunviljelyä ja alan tuotekehitystä pitää tukea Euroopan meri- ja kalatalousrahaston avustuksella.

Kolmannes tuontirapuja

Kuluttajat kaipaavat kauppoihin valmiiksi keitettyjä, tuoreita, kotimaisia rapuja omassa liemessään. Vähittäiskauppa toivoo, että niiden säilyvyysaikaa voitaisiin lisätä.

Suomessa syödyistä makean veden ravuista joka kolmas on ulkomainen. Saksiniekkoja tuodaan muun muassa Espanjasta, Kiinasta ja Yhdysvalloista.

Työryhmä toivoo, että tuontirapuja pystytään korvaamaan kotimaisilla ravuilla. Toiveena on myös, että rapuja syötäisiin ympäri vuoden, eikä vain juhlaaikaan loppukesästä.

Vientimahdollisuuksia olisi muun muassa Ruotsiin, jossa syödään huomattavasti enemmän tuontirapuja.

Työryhmä muistuttaa, että rapustrategian toteutuminen edellyttää suunnitelmallisuutta, neuvontaa sekä siihen tukeutuvaa paikallista päätöksentekoa.

KATJA KOLJONEN

SEPPO SAMULI

Rapu halutaan tuotteistaa koko kansan herkuksi, joka sopii myös ruotsalaiseen suuhun.

» Toiveena on myös, että rapuja syötäisiin ympäri vuoden, eikä vain juhla-aikaan loppukesästä.

» Suurimman osan ravuista pyytävät vapaa-ajan ravustajat. Heitä arvioidaan olevan noin 100 000.